

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/160/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315203413
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5315203413.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. B. XXX, o zaplatenie 3.883,75 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 9C/112/2015-50 zo dňa 30.11.2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 9C/112/2015-62 zo dňa 22.03.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol, ako aj vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením **n e d o t k n u t ý .**

Žalovanej **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3.014,24 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 3.014,24 eur od 05.02.2014 do zaplatenia, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. Žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 45,76 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej v zmysle zmluvy o úvere č. 31/266/2012 zo dňa 05.06.2012 (ďalej len „zmluva o úvere“) úver vo výške 4.600,- eur. Poskytnutie úveru žalovaná žiadnym spôsobom nerozporovala. Žalovaná úver vyčerpala, avšak riadne ho nesplácala. Žalobcovi čiastkovými platbami uhradila len sumu 1.585,76 eur, pričom poslednú úhradu vykonala dňa 27.09.2013. Žalobca v dôsledku porušenia povinnosti žalovanej splácať poskytnutý úver riadne a včas bol oprávnený rozhodnúť o jeho predčasnej splatnosti a žalovaná bola povinná úver splatiť žalobcovi predčasne. Súd prvej inštancie však žalovanej uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov, keďže ho považoval za poskytnutý bezúročne a bez poplatkov v dôsledku tej skutočnosti, že zmluva o úvere neobsahovala konečný termín splatnosti úveru, v dôsledku čoho podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákona č. 129/2010“, resp. „ZoSÚ“) treba poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. V dôsledku uvedenej skutočnosti je žalovaná povinná uhradiť žalobcovi iba hodnotu ním poskytnutého úveru bez úrokov a bez poplatkov, teda iba rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 4.600,- eur a všetkými vykonanými úhradami spolu vo výške 1.585,76 eur. Okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3.014,24 eur spolu s úrokom z omeškania vo

výške 8 % ročne zo sumy 3.014,24 eur od 05.02.2014 do zaplattenia, keďže žalovaná sa preukázateľne s úhradou uvedenej sumy zostatku úveru dostala do omeškania. Z vyššie uvedených dôvodov vo zvyšku nároku súd prvej inštancie žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa pomeru úspechu a neúspechu tej-ktorej strany v konaní v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Proti uvedenému rozsudku čo do zamietajúceho výroku, ako aj výroku o trovách konania podal žalobca odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. V bližších podrobnostiach uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v otázke termínu konečnej splatnosti úveru a doby trvania zmluvy. Poukázal na bod 5.3. úverovej zmluvy, v ktorom je stanovená doba trvania a termín konečnej splatnosti úveru, a to nasledovne: „Klient sa zaväzuje, že úver bude uhradený do 72 mesiacov odo dňa podpísania zmluvy, čím je určená doba trvania zmluvy, pričom banka vykoná poslednú splátku v deň uvedený v bode 5.2. posledného mesiaca tejto lehoty, t. j. v 11. deň kalendárneho mesiaca, čím je zároveň určený termín konečnej splatnosti.“ S poukazom na uvedené znenie zmluvy mal žalobca za to, že okresný súd vec nesprávne posúdil, a preto žiadal, aby bol v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenený a jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel.

3. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Žalobca v podanom odvolaní namieta odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v danom prípade v otázke určenia doby trvania a termínu konečnej splatnosti úveru. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

6. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

7. Základným dôvodom pre čiastočné zamietnutie žaloby žalobcu (výrok odvolaním napadnutý) bola skutočnosť, že zmluva o úvere zo dňa 05.06.2012 neobsahuje povinné náležitosti stanovené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z., a preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

8. Z ustáleného skutkového stavu okresným súdom vyplýva, že medzi stranami sporu bola uzavretá spotrebiteľská zmluva o úvere, na ktorú sa aplikujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. a ustanovenia o ochrane spotrebiteľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

9. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

10. Pre spotrebiteľský úver sa v ZoSÚ z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a obsahové náležitosti zmluvy sú vymedzené v § 9 ods. 2 ZoSÚ. Vyššie citované ustanovenie § 11 ods. 1 ZoSÚ vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodržiavanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutnými podstatnými obsahovými náležitosťami zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda k podstatným obsahovým náležitosťiam zmluvy. Pokiaľ zmluva uzatvorená medzi účastníkmi niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 ZoSÚ neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uvedený výklad zodpovedá zmyslu a účelu zákona č. 129/2010

Z. z. a dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 ZoSÚ, kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov.

11. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

12. Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu. Medzi takéto ustanovenia nepochybne patrí uvedenie konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ). Na to, aby bol považovaný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ stačí, že chýba jeden z údajov vymedzených v tomto ustanovení.

13. V danom prípade, oboznámiac sa s obsahom úverovej zmluvy, konkrétne bodom 5 splácanie úveru, dospel aj odvolací súd k záveru, že termín konečnej splatnosti úveru nebol určený postačujúcim spôsobom tak, aby spotrebiteľ mal možnosť bez akýchkoľvek pochybností vedieť, ktorý deň je termínom konečnej splatnosti úveru. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že konečná splatnosť úveru musí byť určená konkrétnym dňom, mesiacom a rokom. Iba samotná dedukcia termínu konečnej splatnosti nepostačuje pre naplnenie ustanovenia § 9 ods. 1 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nie je možné odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní, od uzavretia zmluvy, od počtu splátok. Spotrebiteľ musí pri danej forme spotrebiteľského úveru už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy, ktorým dňom dôjde ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (viď rozhodnutie KS Žilina sp. zn. 10Co 465/2015 zo dňa 29. januára 2016).

14. Na podporu svojej argumentácie odvolací súd poukazuje tiež na obdobné rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 108/2017 zo dňa 23. mája 2017, ktorý v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol ohľadom termínu konečnej splatnosti úveru, že účelom § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. je, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný, ako dlho je povinný plniť si povinnosti splácať úver, preto je nutné, aby dodávateľ v zmluve špecifikoval konečnú splatnosť úveru konkrétnym dátumom; obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 151/2012 zo dňa 19. septembra 2012. Napokon odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 1546/2014 zo dňa 22.10.2015, v ktorom uviedol, že pojem termín predstavuje časové vymedzenie. Termín konečnej splatnosti úveru musí byť v zmluve vyjadrený presným dátumom a nie udalosťou, ktorá je závislá na vôli ktorejkoľvek zmluvnej strany (obdobne tiež napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/465/2015 zo dňa 29.01.2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/140/2018 zo dňa 27.06.2018, rozsudok Krajského súdu v Žiline 11Co/149/2018 zo dňa 31.07.2018). Tak ako v uvedených prípadoch, ani v preskúmvanej veci sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením žalobcu, že s dátumom splatnosti poslednej splátky musí byť spotrebiteľovi zrejme, aký je termín konečnej splatnosti celého úveru.

15. Odvolací súd tiež poukazuje aj na ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Ide základné výkladové pravidlo, v zmysle ktorého v prípade, ak vzniknú pochybnosti, bude platiť priaznivejší výklad obsahu zmluvy v prospech spotrebiteľa. Priaznivejším výkladom zmluvy je v tomto prípade to, že termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru je konkrétne vopred pevne stanovený deň, pričom tento nemožno odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzatvorenia zmluvy a počtu splátok. Tento deň nemôže byť ani súčasťou oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, keďže sa jedná o jednostranný právny úkon veriteľa. Spotrebiteľ musí už pri uzavretí zmluvy presne vedieť, teda bez akýchkoľvek matematických operácií, kedy, ktorým konkrétnym dňom je určený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

16. S poukazom na uvedené odvolací súd považoval za vecne správny záver súdu prvej inštancie, že v zmluve chýba aj obligatórna náležitosť požadovaná zákonom, a síce termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Pritom nároky, ktoré žalobca v konaní uplatňoval, sú bezpochyby tie, ktoré vyplývajú zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú však vzhľadom k absencii požadovanej náležitosti treba považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Správne preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi len poskytnutú istinu a vo zvyšku jeho žalobu zamietol. Rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny, odvolací súd ho preto potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

17. Vo výroku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3.014,24 eur spolu s príslušenstvom, zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý, keďže nebol napadnutý odvolaním.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a čl. 17 základných princípov CSP. Žalovanej ako procesne úspešnej strane v odvolacom konaní vznikol v súlade s § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania; odvolací súd však z obsahu spisu nezistil, že by žalovanej nejaké trovy v súvislosti s týmto konaním vznikli, resp. si žiadne neuplatnila, a preto jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (obdobne viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.02.2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)